

sbírka 624, najmě pak sb. n. n. s. č. 235 jest blíže odůvodněno, že funkce soukromého účastníka jest spolu i povahy trestně procesuální, že jeho nárok na náhradu nákladů zastupování jest výronem této funkce, nikoli snad jen příslušenstvím jeho soukromoprávního nároku, že jest proto osud onoho nároku odpoután od osudu jeho soukromého nároku a že předpoklady jeho nároku na náhradu útrat zastupování jest posuzovati podle trestního řádu, podle něhož při odsouzení obviněného rozhoduje, jak již řečeno, jen, zda bylo soukromému účastníku trestným činem na jeho právech ublíženo a zda se k trestnímu řízení připojil a soukromoprávní nároky v tomto řízení uplatňoval, při čemž nesejde na tom, zda tyto nároky došly v trestním řízení skutečně uznání. Usnesení krajského soudu dovolává se neprávem ustanovení § 4 adv. tar. (vlád. nař. z 3. května 1923, č. 95 sb. z. a n.). Neboť, nehledíc ani k tomu, že by nařízení nemohlo derogovati zákonu, obsahuje § 6 adv. tar. podpůrné ustanovení i pro případ, že hodnota rozhodná pro použití určité položky sazby ve smyslu § 6 adv. tar. není blíže určena. Bylo proto zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona podle § 33 tr. ř. vyhověti a podle § 292 tr. ř. uznati, že napadeným usnesením byl porušen zákon.

Naproti tomu nebylo lze vyhověti dalšímu návrhu generální prokuratury, by usnesení soudu druhé stolice bylo zrušeno a věc mu byla přikázána k novému rozhodnutí o stížnosti soukromého účastníka. Neboť další opatření ve smyslu poslední věty § 292 tr. ř. (kromě výroku, že napadeným usnesením nebo postupem, řízením nebo rozsudkem byl porušen zákon) nemá podle zásady vyplývající z onoho předpisu zákona místo v případech, kde by toto opatření bylo ke škodě obžalovaného, jak je tomu i v případě, který je předmětem této zmateční stížnosti na záštitu zákona. Bylať tím, že soud druhé stolice zrušil usnesení okresního soudu a mu uložil, by o návrhu soukromého účastníka na ustanovení útrat zastupování rozhodl až po právoplaném skončení případného civilního sporu, povinnost obžalovaného, by nahradil soukromému účastníku útraty jeho právního zastupování určené soudem první stolice na 305 Kč zatím vůbec odstraněna a rozhodnutí v této příčině bylo na neurčitou dobu odloženo. Bylo by tudíž zřejmě na újmu obžalovaného, kdyby jeho platební povinnost tím, že by soud druhé stolice v důsledku navrhovaného opatření soudu zrušovacího znovu rozhodl o stížnosti soukromého účastníka, již nyní obživla i jen v této dosud určené výši, která zrušujícím usnesením soudu druhé stolice zatím pozbyla významu, nehledíc ani k tomu, že stížnost soukromého účastníka, o níž by měl soud druhé stolice podle návrhu generální prokuratury znovu rozhodnouti, domáhá se právě zvýšení útrat, což by bylo tím více v neprospěch obžalovaného. Bylo proto další návrhy zmateční stížnosti v oněch směrech zamítnouti.

Čís. 3947.

Podal-li soukromou obžalobu (pro urážku na cti) za nezletilého uraženého jeho zákonný zástupce (otec), jest v případě zproštění obžalo-

vaného uložiti podle § 390 tr. ř. náhradu útrat jen nezletilému obžalobci, nikoliv jeho zákonnému zástupci.

(Rozh. ze dne 25. září 1930, Zm I 528/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmáteční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 21. ledna 1929, pokud jím byla uložena Dr Václavu G-ovi povinnost nahraditi obžalovaným Erice T-ové, Josefu T-emu, Gisele W-ové a Adolfu P-emu útraty, byl porušen zákon v ustanoveních §§ 46 a 390 tr. ř.; usnesení to se zrušuje a okresnímu soudu v Ústí n. L. se ukládá, by o povinnosti k náhradě útrat trestního řízení znovu rozhodl.

Důvody:

V soukromé obžalobě Dr Václava G-e, otcovského opatrovníka nezl. Wolframa G-e, byli rozsudkem okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 13. března 1928 obžalovaní uznáni vinnými přestupkem urážky na cti podle § 487 tr. zák., spáchaným tím, že dne 29. září 1926 v Ú. vinili křivě nezletilého Wolframa G-e z přestupku krádeže housky. Na odvolání obviněných změnil krajský jako odvolací soud v Litoměřicích rozhodnutím ze dne 23. října 1928 odsuzující rozsudek a zprostil obžalované podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby a usnesením ze dne 23. října 1928 prohlásil, že jest soukromý obžalobce podle § 390 tr. ř. povinen nahraditi obžalovaným soudní útraty obou stolic, najmě útraty zastoupení v řízení odvolacím. Okresní soud v Ústí n. L. vydal pak usnesení ze dne 21. ledna 1929, jímž upravil útraty zastoupení obžalovaných v obou stolicích na 3.379.70 Kč a prohlásil, že útraty ty jest podle § 390 tr. ř. povinen podle onoho usnesení krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích ze dne 23. října 1928 obžalovaným nahraditi Dr. Václav G.

Zmateční stížnost právem vytýká, že byl tímto usnesením okresního soudu v Ústí n. L., pokud byla náhrada útrat právního zastoupení v obou stolicích uložena Dr Václavu G-ovi, porušen zákon. Komu přísluší právo soukromé obžaloby, ustanovuje § 46 tr. ř.; podle § 495 tr. zák. má býti ve všech případech §§ 487 až 494 tr. zák. předsevzato vyšetřování a trestání jen k žádosti uražené strany. V případě § 487 tr. zák., o který jde, jest uraženým ten, kdo jest křivě viněn z přečinu nebo z přestupku, tedy nezl. Wolfram G., v jehož jméně jeho otec Dr Václav G. jako jeho zákonný zástupce mocí práva jemu podle obč. zákona příslušejícího a podle své povinnosti jako otec podal návrh na potrestání provinilců. Obžalobcem byl nezl. Wolfram G.; Dr Václav G. nebyl a nemohl býti obžalobcem, neboť jako zástupce soukromého obžalobce není obžalobcem, jeho právo zastupovati arcit' nespočívalo na poměru smluvním (na zmocnění), nýbrž na ustanovení zákona o otcovské moci. Poněvadž podle § 390 tr. ř. jen soukromému obžalobci, nikoli však jeho zástupci jest v případě osvobození obviněných uložiti náhradu útrat, spočívá usnesení

okresního soudu ukládající náhradu útrat Dr. Václavu G-ovi na právně mylném výkladu zákona (stejně rozhodl býv. víd. nejv. soud plenárním rozhodnutím z 1. července 1887, čís. 4519 úř. sbírky č. 1075). Právně mylným ve smyslu těchto vývodů jest jen usnesení okresního soudu v Ústí n. L., nikoli usnesení krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích ze dne 23. října 1928, neboť toto usnesení ukládá povinnost hraditi útraty soukromému obžalobci, aniž by jeho jméno uvádělo; koho odvolací soud pokládá za soukromého obžalobce, plyne z výroku rozhodnutí odvolacího soudu, který výslovně označuje za soukromého obžalobce nezl. Wolframa G-e. Jméno Dr. Václava G-e uvádí teprve usnesení okresního soudu v Ústí n. L., uvádějíc ovšem nesprávně, že Dr. Václav G. jest »podle usnesení krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích« povinen hraditi soudní útraty.

Čís. 3948.

Při odsouzení pro přečin podle § 18 odst. 2 a pro přestupek podle § 18 odst. 1 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. nemůže býti vyslovena ztráta práva volebního.

(Rozh. ze dne 25. září 1930, Zm II 196/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 15. ledna 1930, pokud jím bylo vysloveno, že u odsouzené nastává ztráta práva volebního, byl porušen zákon v ustanovení § 3 čís. 3 zákona z 31. ledna 1919, čís. 75 Sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 Sb. z. a n. a zákona ze 14. července 1922, čís. 253 Sb. z. a n.; výrok ten se zrušuje.

Důvody:

Rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 15. ledna 1930 byla obžalovaná uznána vinnou přečinem podle § 18, odst. 2 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 Sb. z. a n. a přestupkem podle § 18 odst. 1 téhož zákona a odsouzena za to nepodmínečně k trestu, a ve smyslu zákona čís. 75/1919 Sb. z. a n. v doslovu zákona čís. 163/1920 Sb. z. a n. vyslovena byla u ní ztráta práva volebního. Výrok o vyslovení ztráty volebního práva odůvodňuje nalézací soud tím, že obžalovaná provozovala prostituci řemeslně a jednala tudíž podle názoru soudu z pohnutek nízkých a nečestných. Tímto výrokem rozsudku, pokud jím byla vyslovena ztráta práva volebního, byl porušen zákon v ustanovení § 3 čís. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 Sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 Sb. z. a n., a zákona ze dne 14. července 1922, čís. 253 Sb. z. a n., to z těchto důvodů: Podle 1. odstavce čís. 3 § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 Sb. z. a n., v doslovu zákona